

Ministeren

Finansudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Finansudvalget har den 30. marts 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 21 til B 107 til udlændinge-, integrations- og boligministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 21:

Hvilke konklusioner kan man drage ud fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen *Hirsi Jamaa and Others v. Italy* med hensyn til personer, der opsamles på havet af danske skibe – uanset om der er tale om handelsskibe eller krigsskibe eller patruljefartøjer, der indgår i Frontex- eller NATO-operationer – og disses beskyttelse mod tilbagesendelse til lande, hvor de risikerer dødsstraf, tortur eller anden nedværdigende behandling? Vil ministeren bekræfte at *Hirsi Jamaa*-dommen indebærer, at de pågældende personer vil være beskyttet mod landsætning i Tyrkiet? Og at de også vil være beskyttet mod tilbagesendelse til Grækenland, såfremt Grækenland i praksis tilbagesender asylansøgere til Tyrkiet uden prøvning af deres asylsag?

Svar:

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende bidrag fra Justitsministeriet:

"1. Sagen *Hirsi Jamaa and Others v. Italy* (application no. 27765/09) omhandler elleve somaliske statsborgere og tretten eritrianske statsborgere, der i 2009, som en del af en større gruppe immigranter, forlod Libyen ombord på tre både med kurs mod Italien. Den 6. maj 2009 blev bådene standset af de italienske toldmyndigheder og kystvagt. Bådenes passagerer blev herefter alle overdraget til et italiensk krigsskib og sejlet til Tripoli, hvor de blev overdraget til de libyske myndigheder. Den 7. maj 2009 oplyste den italienske indenrigsminister, at overdragelsen til Libyen var sket i overensstemmelse med en bilateral aftale med Libyen, der var trådt i kraft den 4. februar 2009 med henblik på at begrænse ulovlig immigration.

Klagerne gjorde bl.a. gældende, at de grundet overdragelsen til de libyske myndigheder var i risiko for at blive udsat for tortur, umenneskelig eller

31. marts 2016

Udlændingeafdeling
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2016 - 2739
Akt-id 58017

nedværdigende behandling eller straf i strid med artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (konventionen), herunder beskyttelse mod at blive returneret til henholdsvis Somalia og Eritrea, hvor de ville risikere at blive udsat for en sådan behandling.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Domstolen) fandt, at klagerne havde opholdt sig på skibe, der var underlagt italiensk jurisdiktion, hvorfor klagerne derfor også var under italiensk jurisdiktion, jf. konventionens artikel 1. De italienske myndigheder var således forpligtiget til at sikre klagerne de rettigheder og friheder, der følger af konventionen.

For så vidt angår klagernes risiko for at blive udsat for overgreb i strid med konventionens artikel 3 under deres ophold i Libyen fandt Domstolen, at de italienske myndigheder grundet de daværende baggrundsoplysninger om forholdene i Libyen vidste eller burde have vidst, at klagerne ved en overdragelse til de libyske myndigheder risikerede at blive udsat for behandling i strid med konventionens artikel 3. Domstolen fandt i den forbindelse ikke, at den bilaterale aftale mellem Italien og Libyen i sig selv var tilstrækkelig til at sikre den nødvendige beskyttelse mod behandling i strid med konventionens artikel 3.

For så vidt angår klagernes risiko for at blive tilbagesendt til deres hjemland af de libyske myndigheder, hvor de risikerede at blive udsat for behandling i strid med konventionens artikel 3, fandt Domstolen med henvisning til princippet om non-refoulement, at de italienske myndigheder grundet de daværende baggrundsoplysninger om forholdene i Libyen vidste eller burde have vidst, at der ikke forelå tilstrækkelige garantier fra de libyske myndigheder til at beskytte klagerne mod at blive returneret til deres hjemland.

2. Det følger af konventionens artikel 1 og Domstolens praksis – herunder Hirsi Jamaa and Others v. Italy – at personer, der er under en stats jurisdiktion, skal sikres de rettigheder og friheder, der følger af konventionen.

De pågældende har således efter konventionens artikel 3 krav på en absolut beskyttelse mod at blive overdraget til en stat, hvor de risikerer at blive udsat for behandling i strid med konventionens artikel 3, herunder beskyttelse mod at blive overdraget til en stat, som vil overdrage dem til en tredje stat, hvor de risikerer at blive udsat for en sådan behandling.

Skibe, der sejler under dansk flag, er underlagt dansk jurisdiktion, og personer, som opsamles af sådanne skibe, vil ligeledes være under dansk jurisdiktion.

Hvis der er tale om danske statsskibe, f.eks. krigsskibe, vil Danmark være direkte ansvarlig for at sikre den enkeltes rettigheder og friheder efter

konventionen, herunder ansvarlig for ikke at overdrage personer fra skibet til en stat, hvor de risikerer at blive udsat for behandling i strid med konventionens artikel 3.

Hvis der er tale om private danske skibe, og den private virksomhed overdrager personer til andre lande, hvor de pågældende risikerer at blive udsat for behandling i strid med konventions artikel 3, vil Danmark som stat ikke være direkte ansvarlig efter konventionen. Derimod vil den danske stat kunne ifalde et indirekte ansvar i sådan situation, hvis den danske stat har forsømt sin positive forpligtelse til at etablere en retstilstand, der forhindrer eller sanktionerer privates handlinger i strid med konventionen.”

Jeg kan henholde mig til Justitsministeriets udtalelse.

For så vidt angår landsætning i Tyrkiet af personer, der opsamles på havet af danske skibe, kan jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. 6 til B 107.

For så vidt angår landsætning i Grækenland og muligheden for efterfølgende tilbagesendelse til Tyrkiet, kan jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. 7 til B 107.

Inger Støjberg

/

Morten Duus